הִלְכוֹת יוֹם הַכִּפּוּרִים סִימָן תריא תריב

(ו) * **וְלִפְצֹעַ אֲגוֹזִים** (ז) **מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעְלָה** (ח) **כְּשֶׁחָל בְּחֹל,** (ט) **וְהָאִידְנָא נָהֲגוּ לֶאֱסֹר.** הַגָּה: אִם נָפְלָה דְּלֵקָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים, מֻתָּר לְהַצִּיל סְעוּדָה אַחַת (י) לְצֹרֶךְ לַיְלָה כְּמוֹ שֶׁמַּצִּיל בְּשַׁבָּת (יא) לִסְעוּדַת מִנְחָה (ר"ן פרק כל כתבי (מג: ד"ה ומדלמדינן)), וְכֵן נִתְבָּאֵר סִימָן של"ד כְּיֹצֵא נוֹהֲגִים בַּזְּמַן הַזֶּה בִּדְלֵקָה בְּשַׁבָּת, וְהוּא הַדִּין בְּיוֹם כִּפּוּר. וְנָהֲגוּ שֶׁהַתִּינוֹקוֹת (ג) (יב) מְשַׂחֲקִים בָּאֲגוֹזִים (אגודה (שבת סי' קנ) ומהרי"ל (מנהגיס)) וְאֵין לִמְחוֹת בְּיָדָם, אֲפִלּוּ קֹדֶם מִנְחָה, וְנִשְׁתַּרְבֵּב הַמִּנְהָג מִדִּין הַפְּצָעַת אֲגוֹזִים הַנִּזְכָּר (דעת עצמו):

א משנה יומא ע"ג (ע"ב). **ב** מַסְקָנָא דִּגְמָרָא שָׁם (עט:). **ג** שָׁם (פ:) וּכְאַבָּיֵי. **ד** מִשְׁנָה שָׁם (עג:). **ה** בַּגְּמָרָא (פ"ו) [פ' (ע"ב)]. **ו** שָׁם (עג:) בְּמִשְׁנָה הָא דְּצִיר מִצְטָרֵךְ דְּאַכְשׁוּרֵי אוֹכְלָא הוּא וְחָשִׁיב כְּאֹכֶל. **ז** טור בְּשֵׁם הָרַמְב"ם בְּפֶרֶק (ג' [ב'] (משביתת עשור ה"ד) וְהַתּוֹסָפְתָּא שָׁם (פ"ד ה"ד) וְשָׁם בְּגְּמָרָא פ' (ע"ב).

תריב אִסּוּר אֲכִילָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וְשִׁעוּר כַּמּוּתָהּ. וּבוֹ י' סְעִיפִים:

א [א]הָאוֹכֵל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים (א) * כְּכוֹתֶבֶת הַגַּסָּה, חַיָּב, [*] (ב) [ב]וְהוּא פָּחוֹת מִכְּבֵיצָה מְעַט. (ג) וְשִׁעוּר זֶה שָׁוֶה לְכָל אָדָם, [ג]בֵּין לְנָפֹשׁ בֵּין לְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן: **ב** [ד]כָּל הָאֲכָלִים מִצְטָרְפִים לְשִׁעוּר זֶה, (ד) [ה]אֲפִלּוּ מֶלַח שֶׁעַל הַבָּשָׂר וְצִיר שֶׁעַל יָרָק, [ו]אֲבָל אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה (ה) אֵינָן מִצְטָרְפוֹת: **ג** (ו) [ז]אָכַל וְחָזַר וְאָכַל, אִם

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [בשו"ע] וְהוּא פָּחוֹת מִכְּבֵיצָה וְכוּ'. וְעַיֵּן בְּדִגּוּל מַרְכָּבָה דְּהֵינוּ בֵּיצָה בְּלֹא קְלִפָּתָהּ, וְעַיֵּן בְּחִבּוּרִי בֵּית אֶפְרַיִם עַל טָרְפוֹת בְּקָנְטְרֵס הַתְּשׁוּבוֹת שָׁם (ראש אפרים ח"ג סי' טז):

בַּאֵר הֵיטֵב

ב (ב) **מְשַׂחֲקִים.** דַּוְקָא עַל הַשֻּׁלְחָן כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן שֶׁל"ח סָעִיף ה', וְלִגְדוֹלִים אָסוּר עַיֵּן דְּרָכֵי מֹשֶׁה (אות ב):

בֵּאוּר הַלָּכָה

מְשׁוּם חֲשָׁשָׁא דִּבְרִירָה [עַיֵּן פְּרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (שבת קיד:) וְרַמְב"ם (שביתת עשור פ"א ה"ג) וּמַגִּיד מִשְׁנֶה (שם)] וְלָא עֲדִיפָא מֵהָכָא מִדָּה. אֵיבְרָא דְּמָצְאתִי לְרַבֵּנוּ מְנוֹחַ (שם) גַּם כֵּן כְּמִגַּן אַבְרָהָם וּמִטַּעַם אַחֵר, שֶׁכָּתַב אַהֲא דְּכָתַב הָרַמְב"ם וּמֻתָּר לְלֹקֵט הָעֲלִים הַמְצֻפָּשִׁים וְיִקַּצֵּץ הַשְּׁאָר וְכוּ', דְּמִיירֵי בְּנָאכֶל כְּמוֹת שֶׁהוּא חַי, דְּאִי לָאו הָכִי אֵיפָא בָּזֶה חֲשָׁשָׁה דְּטוֹחֵן עַיֵּן שָׁם. אוּלָם בְּמִאִירֵי שֶׁלְּהֵי פֶּרֶק אֵלּוּ קִשָּׁרִים (שבת שם ד"ה וקניבה), רָצָה גַּם כֵּן לֵאמַר כַּעַיִן זֶה וּלְבַסּוֹף דָּחָה זֹאת שֶׁהֲרֵי אָמְרוּ בַּשַּׁ"ס (קטו.) דְּבֵי רַב יְהוּדָה מְקַנְּחֵי כְּרָבָא וְכֵן בְּקָרָא שֶׁאֵינָם נֶאֱכָלִים כְּמוֹת שֶׁהֵם חַיִּים, עַיֵּן שָׁם מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי עוֹד בָּזֶה, וְלִפְי זֶה נִדְחוּ גַּם דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם מִטַּעַם זֶה, וּמוּכָח **דַּאֲפִלּוּ בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ נֶאֱכָל כְּמוֹת שֶׁהוּא חַי, כְּמוֹ כְּרֻבָּא וְקָרָא, גַּם כֵּן שָׁרֵי לְקַנֵּחַ:**

* **וְלִפְצֹעַ אֲגוֹזִים.** עַיֵּן בְּדַרְכֵי מֹשֶׁה (אות ב) בְּשֵׁם מַהֲרָ"א מִפְּרָאג שֶׁצִּדֵּד בִּתְחִלַּת דְּבָרָיו דְּדַוְקָא לְשַׁבְּרָן וּלְהַנִּיחָן בְּקִלְפָּתָן עַד הָעֶרֶב, אֲבָל לְהוֹצִיא הַמַּאֲכָל יֵשׁ בָּזֶה מְשׁוּם דָּשׁ, עַיֵּן שָׁם. אָמְנָם **מִלְּשׁוֹן הַתּוֹסָפְתָּא** (שם פ"ג הי"ח) [וּמוּבְאָה בְּהַגָּר"א] דְּתָנֵי מְפַצְּעִין בָּאֲגוֹזִים וּמְקָרְכִין בְּרִמּוֹנִים וְכוּ' מִשְׁבָּת לְאוֹתוֹ שַׁבָּת אֲבָל לֹא מִשַּׁבָּת לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת שֶׁהוּא כְּמִתְקַן מִקְדָּשׁ לְחֹל, וּבְתַר הָכִי תָּנֵי שָׁם מְפַצְּעִין בָּאֲגוֹזִים וְכוּ' בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים עִם חַשְׁכָּה וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ בְּמֵה שֶׁהוּא מְתֻקָּן מִקְדָּשׁ לְחֹל, עַיֵּן שָׁם, **מוּכָח דִּכְמוֹ דִּכְשַׁבָּת בְּוַדַּאי מֻתָּר אֲפִלּוּ לִפְצֹעַ וּלְהוֹצִיא הַמַּאֲכָל לְאָכְלוֹ בוֹ בְּיוֹם כְּמוֹ כֵן מֻתָּר בְּאֹפֶן זֶה גַּם בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים לְצֹרֶךְ הַלַּיְלָה,** וּבְרוּר. **וְדַע עוֹד דִּבְרוּשַׁלְמִי** פֶּרֶק ד' מִפֹּסְחִים (ה"ד) אֵיתָא עוֹד, מְהוּ לְמֵימַר לַחֲלוּטָה עֲבַד לִי חִלּוּטָה אָמַר לֵיהּ שָׁרֵי וְכוּ', **וּמִשְּׁמַע מִזֶּה דִּכְשֵׁם שֶׁהַתִּירוּ קְנִיבַת יָרָק כָּךְ הִתִּירוּ לֶאֱמֹר לְעִכּוּ"ם לְבַשֵּׁל אַלְאַחַר הַתַּעֲנִית, וְצָרִיךְ עִיּוּן שֶׁלֹּא הֶעְתִּיקוּהוּ הַפּוֹסְקִים. וְאֶפְשָׁר מְשׁוּם דְּלִמְסְקָנָא גַּם בְּקִנִיבַת יָרָק אֲנוּ מַחְמִירִין מְשׁוּם דִּילְמָא מִקַּדְמֵי, וְהוּא הַדִּין מִטַּעַם זֶה גַּם לְעִנְיַן אֲמִירָה לְעִכּוּ"ם יֵשׁ לְחוּשׁ לָזֶה:**

א * **כְּכוֹתֶבֶת הַגַּסָּה.** מִתְּבָאֵר בַּ"שׁ (עט.) **דְּכִכּוֹתֶבֶת הַיְינוּ עִם גַּרְעִינָתָהּ. וְלִכְאוֹרָה דְּאִם אֹכֶל הַכּוֹתֶבֶת עַצְמָהּ פְּטוּר שֶׁהֲרֵי חָסֵר מְקוֹם הַגַּרְעִינִין, וְהַגַּרְעִינִין בְּעַצְמָן אֵין לְצָרְפוֹ שֶׁהֲרֵי קָשֶׁה הוּא וְאֵין רְאוּי כְּלָל לֶאֱכִילַת אָדָם** כְּדִמּוּכָח בְּשַׁבָּת דַּף כ"ט (ע"א), **וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ בְּלָעוֹ בְּיַחַד עִם הַפֵּרִי לְכאוֹרָה אֵינוֹ מוֹעִיל** [אַף עַל גַּב דִּמְעַלְיוֹתָא הוּא לְעִנְיַן בְּרָכָה עַיֵּן סִימָן ר"י בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ז'] שֶׁהֲרֵי זֶה מְיַתְּבָא דַּעְתִּיהּ דְּכָל אָדָם, מְעַט אוֹ הַרְבֵּה, וּבְבָצִיר מִזֶּה (ד) לָא מְיַתְּבָא דַּעְתִּיהּ דְּשׁוּם אֵינָשׁ. וְהִנֵּה מַה שֶּׁהוֹרָה לָנוּ הַמְחַבֵּר הַשִּׁעוּר לְעִנְיַן חִיּוּב, אַף דְּאִסּוּרוֹ הוּא אֲפִלּוּ בְּכָל שֶׁהוּא כִּדְלִקְמָן סָעִיף ה' עַיֵּן שָׁם, מִשּׁוּם מִדָּה לְעִנְיַן הַנִּזְקָר בְּסִימָן תרי"ח (ס"ז) אוֹדוֹת חוֹלֶה דְּמַאֲכִילִין אוֹתוֹ פָּחוֹת מִכְּשִׁעוּר, וְעַל כֵּן צְרִיכִין אָנוּ לֵידַע הַשִּׁעוּר שֶׁל חִיּוּבָא: **ב** (ד) **אֲפִלּוּ מֶלַח וְכוּ' וְצִיר שֶׁעַל יָרָק.** דְּבָאִין לְהַכְשִׁיר אֶת הָאֹכֶל, וְכָל דָּבָר שֶׁבָּא לְהַכְשִׁיר אֶת הָאֹכֶל חָשׁוּב כְּאֹכֶל. וְהוּא הַדִּין בְּשָׂרָה פִּתּוֹ (ו) בְּיַיִן אוֹ בְּמַיִם, מִצְטָרֵף הַיַּיִן אוֹ הַמַּיִם לְהַפַּת: (ה) **אֵינָן מִצְטָרְפוֹת.** שֶׁאִם אָכַל פָּחוֹת מִכַּזַּיִת וְשָׁתָה גַּם כֵּן פָּחוֹת מִכַּשִּׁעוּר אֵינָן מִצְטָרְפוֹת בְּיַחַד לְחִיּוּבוֹ, דְּקִים לְהוּ לַחֲכָמִים שֶׁאֵין דַּעְתּוֹ מִתְיַשֶּׁבֶת בְּכָךְ [גְּמָרָא (פא.)]: **ג** (ו) **אָכַל וְחָזַר וְאָכַל.** וְהוּא הַדִּין (ז) אִם אוֹכֵל בְּלִי הֶפְסֵק אֶלָּא שֶׁפֵּרֵר

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַיְינוּ לְצֹרֶךְ עֶרֶב, וְשָׁרֵי גַּם כֵּן מִטַּעַם הַנַּ"ל: **(ו) וְלִפְצֹעַ אֲגוֹזִים.** כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ מוּכָנִים לְצֹרֶךְ סְעוּדַת עֶרֶב וְלֹא יִצְטָרֵךְ לְטָרֵחַ בָּהֶם לְאַחַר הַתַּעֲנִית: **(ז) מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעְלָה.** (מ) רְצוֹנוֹ לוֹמַר מִנְחָה קְטַנָּה שֶׁהוּא סָמוּךְ לְעֶרֶב, (ט) וְהוּא שָׁעָה שֶׁדַּרְכָּךְ בְּנֵי אָדָם לְתַקֵּן מַאֲכָלָם בְּחֹל, וְנִכָּר שֶׁלְּצֹרֶךְ לַיְלָה הוּא עוֹשֶׂה. אֲבָל קֹדֶם הַמִּנְחָה אָסוּר, (י) [א]שֶׁנִּרְאֶה כְּמִתַּקֵּן לְצֹרֶךְ הַיּוֹם: **(ח) כְּשֶׁחָל בְּחֹל.** אֲבָל כְּשֶׁחָל יוֹם הַכִּפּוּרִים בְּשַׁבָּת לֹא הִתִּירוּ, (יא) כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּכָל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה לְהָכִין בַּיּוֹם לְצֹרֶךְ הַלַּיְלָה: **(ט) וְהָאִידְנָא נָהֲגוּ לֶאֱסֹר.** לְפִי (יב) שֶׁכְּדוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים הִתְחִילוּ לְקַלְקֵל וּלְמַהֵר לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים אֵלּוּ קֹדֶם הַמִּנְחָה, לְפִיכָךְ בִּטְּלוּ לְהֶתֵּר דִּקְנִיבַת יָרָק וּפְצִיעַת אֱגוֹזִים לְגַמְרֵי: **(י) לְצֹרֶךְ לַיְלָה.** שֶׁלְּאַחַר יוֹם הַכִּפּוּרִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא יְצָטְרְכוּ לְהִתְעַנּוֹת עוֹד כְּשֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם מַה לֶּאֱכֹל: **(יא) לִסְעוּדַת מִנְחָה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ נָפְלָה דְּלֵקָה בַּצָּהֳרַיִם אַחַר שֶׁאָכְלוּ סְעוּדַת שַׁחֲרִית, וְכַנַּ"ל בְּסִימָן של"ד (ס"ד): **(יב) מְשַׂחֲקִים בָּאֱגוֹזִים.** וְדַוְקָא עַל הַשֻּׁלְחָן וְלֹא עַל גַּבֵּי קַרְקַע, דְּאָתוּ לְאַשְׁווּיֵי גְּמוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן של"ח (ס"ה) [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג)]:

א (א) **כְּכוֹתֶבֶת הַגַּסָּה.** אַף עַל גַּב דִּבְכָל אִסּוּרֵי הַתּוֹרָה מְשַׁעֲרִינַן בְּכַזַּיִת, כָּל זֶה הֵיכִי דִּכְתִיבִי אֲכִילָה, (ל) מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּיוֹם כִּפּוּר דְּלֹא כְּתִיב אֲכִילָה אֶלָּא מָנַע הַכָּתוּב אֶת הָאֲכִילָה בִּלְשׁוֹן עִנּוּי כְּדִכְתִיב (ויקרא כג כט) 'הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תְעֻנֶּה', וְקִים לְהוּ לַחֲכָמִים דִּבְכָפְחוֹת מִכְּכוֹתֶבֶת לָא מְיַתְּבָא דַּעְתִּיהּ כְּלָל וַהֲרֵי הוּא רָעֵב וּמְעֻנֶּה כְּבַתְּחִלָּה. וְעַיֵּן בְּאוּר הַלֶּכָה (ד"ה ככותבת): **(ב) וְהוּא פָּחוֹת מִכְּבֵיצָה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ג) בֵּיצָה בֵּינוֹנִית. וְעַיֵּן בְּדִגּוּל מַרְכָּבָה שֶׁכָּתַב דִּכְבֵיצָה הָאָמוּר כָּאן הוּא בְּלִי קְלִפָּה, (ג) וּבִתְשׁוּבַת בִּנְיַן צִיּוֹן הַחֲדָשׁוֹת (סי' ל) חוֹלֵק עָלָיו: **(ג) וְשִׁעוּר זֶה שָׁוֶה וְכוּ'.** דְּקִים לְהוּ לַחֲכָמִים דִּבְשִׁעוּר הַנִּזְכָּר בְּסִימָן תרי"ח (ס"ז) אוֹדוֹת חוֹלֶה דְּמַאֲכִילִין אוֹתוֹ פָּחוֹת מִכְּשִׁעוּר, וְעַל כֵּן צְרִיכִין אָנוּ לֵידַע הַשִּׁעוּר שֶׁל חִיּוּבָא: **ב** (ד) **אֲפִלּוּ מֶלַח וְכוּ' וְצִיר שֶׁעַל יָרָק.** דְּבָאִין לְהַכְשִׁיר אֶת הָאֹכֶל, וְכָל דָּבָר שֶׁבָּא לְהַכְשִׁיר אֶת הָאֹכֶל חָשׁוּב כְּאֹכֶל. וְהוּא הַדִּין בְּשָׂרָה פִּתּוֹ (ו) בְּיַיִן אוֹ בְּמַיִם, מִצְטָרֵף הַיַּיִן אוֹ הַמַּיִם לְהַפַּת: (ה) **אֵינָן מִצְטָרְפוֹת.** שֶׁאִם אָכַל פָּחוֹת מִכַּזַּיִת וְשָׁתָה גַּם כֵּן פָּחוֹת מִכַּשִּׁעוּר אֵינָן מִצְטָרְפוֹת בְּיַחַד לְחִיּוּבוֹ, דְּקִים לְהוּ לַחֲכָמִים דִּבְשִׁעוּר הַנִּזְכָּר בְּסִימָן תרי"ח (ס"ז) אוֹדוֹת חוֹלֶה דְּמַאֲכִילִין אוֹתוֹ פָּחוֹת מִכַּשִּ

יֵשׁ מִתְחִלַּת אֲכִילָה רִאשׁוֹנָה עַד סוֹף אֲכִילָה אַחֲרוֹנָה כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס, מִצְטָרְפִין, (ז) וְאִם לָאו, אֵין מִצְטָרְפִין: ד שִׁעוּר אֲכִילַת פְּרָס, (ח) [ח]יֵּשׁ אוֹמְרִים אַרְבַּע בֵּיצִים [ט]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שָׁלֹשׁ בֵּיצִים (ט) (*)שׁוֹחֲקוֹת, רשב"א (תורת הבית ב"ד ש"א) קִרְבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא. *) פְּרוּשׁ גְּדוֹלוֹת כְּאָדָם שֶׁפִּיו גָּדוֹל כְּשֶׁשּׁוֹחֵק. ל יוֹמָא דַף ע"ג (ע"ב) וְקִרְבִּי יוֹחָנָן. כ מִשְׁנָה שָׁם דַּף פ"א (ע"א). ל מֵימְרָא דְּרֵישׁ לָקִישׁ שָׁם (פ"ו). מ בְּרַיְיתָא שָׁם (פ"ו). נ מֵימְרָא דְּרַבָּא שָׁם *) (כָּךְ הִיא הַגִּרְסָא בְּכָל סִפְרֵי הָרַמְבַּ"ם (שם ה"י) שֶׁכְּיָדִינוּ וְאוּלַי טָעוּת הוּא שֶׁנָּפַל בְּסִפְרִים כִּי לֹא נִמְצָא חִלּוּק זֶה לֹא בַּגְּמָרָא וְלֹא בַּטּוּר וְלֹא בְּבֵית יוֹסֵף (דברי באר הגולה אלו שייכים לסעיף ד' על התיבות 'בארץ ישראל' (הגהות רש"ש, הגהות הגרי"ס, שד"ח מערכת יו"כ סי' ג אות יא)).

(יא) אֲבָל (ס) אִיסּוּרָא אִיכָּא בְּכָל שֶׁהוּא: ו * כ[כ]אֲכל אֲכָלִים (יב) שֶׁאֵינָם רְאוּיִים לַאֲכִילָה, [ל]אוֹ שֶׁאָכַל אֲכִילָה גַּסָּה, כְּגוֹן מִיָּד (יג) עַל אֲכִילָה שֶׁאָכַל (ג) עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים (יד) עַד שֶׁקָּץ בְּמְזוֹנוֹ. (טו) פָּטוּר. הַגָּה: וְאִם אָכַל מַאֲכָלִים מֻבְשָׁמִים אוֹ מְחֻבָּלִים (טז) עַל אֲכִילָתוֹ, חַיָּב, דְּרָוְחָא לְבָסוֹמֵי (ד) שְׁכִיחָא (כל בו (ס"ו סט)). וְאָסוּר בְּיוֹם כִּפּוּר (יז) לְטָעֵם דָּבָר לְהַפְלִיט, (יח) אֶפִלּוּ עֲצֵי (ה) בְּשָׂמִים, וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תקס"ז סָעִיף ג' בַּהַגָּה: ז מ[מ]אָכַל (יט) עֲלֵי קָנִים, פָּטוּר. וְלוּלְבֵי גְּפָנִים (כ) שֶׁלְּבְלְבוּ קֹדֶם רֹאשׁ הַשָּׁנָה, פָּטוּר, דְּעֵץ בְּעָלְמָא הֵם, וְאִם לִבְלְבוּ (בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל) (כא) מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכִּפּוּרִים, חַיָּב: ח (כב) [נ]כָּס (פֵּרוּשׁ שֶׁכָּסַס וּפָצַע אוֹתָם בְּשִׁנָּיו) פִּלְפְּלֵי אוֹ זַנְגְּבִילָא, *)אִם

בַּאֵר הֵיטֵב

ה (ס) **אִיסּוּרָא.** מִדְּאוֹרַיְיתָא: ו (כ) **עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים.** דְּאִם לֹא כֵּן הָאֵיךְ מִשְׂתַּחַת לְהַ אֲכִילָה גַּסָּה, דְּעַל כָּל פָּנִים חַיָּב לְמֵה שֶׁאָכַל תְּחִלָּה בְּאִסּוּר קֹדֶם שֶׁיָּבוֹא לִידֵי אֲכִילָה גַּסָּה, גַּם כֵּן בְּעֵינָן שֶׁיְּהֵא מִתְחִלַּת אֲכִילָתוֹ עַד סוֹפוֹ רַק כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס: (ז) **וְאִם לָאו.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ס) שֶׁשָּׁהָא בֵּאֲכִילָתוֹ יוֹתֵר מִשִּׁעוּר אֲכִילַת פְּרָס, אֵין מִצְטָרֵף תְּחִלַּת אֲכִילָה לְסוֹפָהּ לְהִתְחַיֵּב כָּרֵת: ד (ח) **יֵשׁ אוֹמְרִים כו' וְיֵשׁ אוֹמְרִים.** וּלְעִנְיַן הֲלָכָה, (ט) כָּל שֶׁהוּא בְּשֶׁל תּוֹרָה הֲלֵךְ אַחֲרֵי הַמַּחְמִיר וְכָל שֶׁהוּא בְּשֶׁל דִּבְרֵיהֶם הֲלֵךְ אַחֲרֵי הַמֵּקֵל: (ט) **שׁוֹחֲקוֹת.** כָּל בֵּיצָה (י) בְּמִלּוּי וּבְרָוַח וְלֹא בְּצִמְצוּם: ה (י) **הָא דִּבְעִינַן שִׁעוּר.** הַיְנוּ בֵּין לְעִנְיַן אֲכִילָה (יא) **אֲכָל אִיסּוּרָא אִיכָּא.** מִן (יב) **שֶׁאֵין רְאוּיִין לַאֲכִילָה.** הַיְנוּ (יג) דְּבָרִים מָרִים אוֹ נִבְאָשִׁים עַד שֶׁאֵינָם רְאוּיִים מֵחֲמַת זֶה לַאֲכִילָה כְּלָל. וּדְבָרִים (יד) רְאוּיִים לַאֲכִילָה רַק שֶׁהֵם אֲסוּרִים, כְּגוֹן חֵלֶב וּנְבֵלָה וּטְרֵפָה וְכֹהֲאֵי גַּוְנָא, בְּרַוַּאי חַיָּבִים עֲלֵיהֶם גַּם מֵחֲמַת יוֹם הַכִּפּוּרִים: (יג) **עַל אֲכִילָה שֶׁאָכַל.** דְּאִם לֹא כֵּן הָאֵיךְ מִשְׂתַּחַת לְהַ אֲכִילָה גַּסָּה, דְּעַל כָּל פָּנִים חַיָּב לְמֵה שֶׁאָכַל תְּחִלָּה בְּאִסּוּר קֹדֶם שֶׁיָּבוֹא לִידֵי אֲכִילָה גַּסָּה: (יד) **עַד שֶׁקָּץ בְּמְזוֹנוֹ.** שֶׁאוֹכֵל עַכְשָׁו, (טו) וּלְאַפּוּקֵי אִם אֵינוֹ קָץ וְרַק שֶׁהָיָה שָׁבֵעַ וְאֵינוֹ מִתְאַוֶּה לֶאֱכל וְאַף עַל פִּי כֵן הוּא מַרְגִּישׁ טַעַם כְּשֶׁאוֹכֵל, חַיָּב: (טו) **פָּטוּר.** דַּאֲכִילָה גַּסָּה לֹא שְׁמָהּ אֲכִילָה, (טז) וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה יֵשׁ אִסּוּר בָּזֶה וְכֵן בָּאֳכָלִים שֶׁאֵינָם רְאוּיִים לַאֲכִילָה (יז) יֵשׁ אִסּוּר לְכַתְּחִלָּה מִדְּרַבָּנָן, (יח) וַאֲפִלּוּ בַּחֲצִי שִׁעוּר מֵהֶן גַּם כֵּן יֵשׁ לְזָהֵר לְכַתְּחִלָּה [פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ג)]: (טז) **עַל אֲכִילָתוֹ חַיָּב וְכו'.** וְהַבַּ"ח (ס"ד) כָּתַב דְּאִם אָכַל עַד שֶׁקָּץ בְּמְזוֹנוֹ, אֲפִלּוּ בָּזֶה פָּטוּר, אָכֵן בָּאֱמֶת הַכֹּל תָּלוּי לְפִי מַה שֶּׁהוּא מַרְגִּישׁ בְּנַפְשׁוֹ [כֵּן כָּתַב מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג). וְרִצּוֹנוֹ לוֹמַר דְּבִמַּאֲכָל מֻתְבָּל כְּשֶׁהוּא אוֹכֵל אֲפִלּוּ אִם הָיָה מִתְּחִלָּה שָׂבֵעַ בְּיוֹתֵר אֵינוֹ קָץ בָּהּ וּבָזֶה מְיִירֵי הָרַמְ"א, וְאַף עַל פִּי כֵן אִם מַרְגִּישׁ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁכּוֹאֵב לוֹ הָאֲכִילָה וְקָץ בָּהּ, פָּטוּר]: (יז) **לְטָעֵם דָּבָר לְהַפְלִיט.** אֲפִלּוּ (יט) פָּחוֹת מִכְּשִׁעוּר, (כ) וַאֲפִלּוּ אִם יוֹדֵעַ שֶׁיְּכוֹל לַעֲמֹד עַל עַצְמוֹ שֶׁלֹּא יִבְלַע כְּלוּם: (יח) **אֲפִלּוּ עֲצֵי בְּשָׂמִים.** שֶׁהוּא עֵץ בְּעָלְמָא, דְּמִכָּל מָקוֹם כְּשֶׁלּוֹעֲסוֹ מַרְגִּישׁ טַעַם. אֲבָל מֹתָר (כא) לְהָרִיחַ לְמַלְאוֹת מְנִין מֵאָה בְּרָכוֹת. וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִלְּהָרִיחַ, אָסוּר לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ דְּהָוֵי בְּרָכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה, וְיֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁמְּרִיחִים בְּמִים הַמְרִיחִים (שֶׁקּוֹרִין שְׁפִירְטוּ"ז, אֲבָל כְּשֶׁאֵינוֹ מֵרִיחַ אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ עָלָיו כְּלָל) וְאֵין מְבָרְכִים עָלָיו כְּלָל, (כב) וְעוֹשִׂים אִסּוּר [חַיֵּי אָדָם (כלל קמה סל"ג)]: ז (יט) **עֲלֵי קָנִים.** יֵשׁ גּוֹרְסִין עֲלֵי גְּפָנִים, וְהַטַּעַם מִשּׁוּם (כג) דְּאֵינָם רְאוּיִים לַאֲכִילָה: (כ) **שֶׁלְּבְלְבוּ.** פֵּרוּשׁ שֶׁהֵנֵצוּ, וּכְדִמְתַרְגְּמִינַן 'וַיֹּצֵא פָּרַח וַיָּצֵץ צִיץ' (במדבר יז כג), וְאַפֵּיק לַבְלְבִין: (כא) **מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַד יוֹם הַכִּפּוּרִים וְכו'.** מִשּׁוּם דַּעְדַּעַן לַחִין וְרַכִּין הֵן וְרֹאוּיִין לֶאֳכִילָה: ח (כב) **כָּס פֵּרוּשׁ שֶׁכָּסַס וְכו'.** וּמַיְירֵי שֶׁבְּלָעָם, דְּאִי לָאו הָכִי אֲפִלּוּ רְטֻבִּים פָּטוּר, וּקְרָאָם בְּשֵׁם כְּסִיסָה (כד) מִשּׁוּם דִּפְלִפֵּל יָבֵשׁ אוֹ זַנְגְּבִיל (שָׁקוֹרִין

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּנַפְשׁוֹ. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ג): (ה) **בְּשָׂמִים.** וּפְשׁוּט דְּמֻתָּר לְהָרִיחַ, וְטוֹב לַעֲשׂוֹת כֵּן לְמַלְאוֹת מִנְיַן מֵאָה בְּרָכוֹת, עֵיֵן שֶׁלְּ"ה (עמוד התשובה סי' לג). מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ד). וְעַיֵּן מִגֵּן אַבְרָהָם בְּסִימָן מ"ו סָעִיף קָטָן ח' מַה שֶּׁכָּתַב שָׁם, וְהַבַּאר הֵיטֵב אֲשֶׁר לְפָנַי כָּתַב, וּשְׁנֵי"ב טַאבָּ"ק אָסוּר נִרְאֶה לִי, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבְסִימָן תקנ"א סָעִיף קָטָן ל"ט כָּתַבְתִּי

אֶת הָאֹכֶל לְפֵרוּרִים קְטַנִּים וַאֲכָלָם וְעַל יְדֵי זֶה נִשְׁתַּהֶא בַּאֲכִילָתוֹ הַרְבֵּה, גַּם כֵּן בְּעֵינָן שֶׁיְּהֵא מִתְחִלַּת אֲכִילָתוֹ עַד סוֹפוֹ רַק כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס: (ז) **וְאִם לָאו.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ס) שֶׁשָּׁהָא בַּאֲכִילָתוֹ יוֹתֵר מִשִּׁעוּר אֲכִילַת פְּרָס, אֵין מִצְטָרֵף תְּחִלַּת אֲכִילָה לְסוֹפָהּ לְהִתְחַיֵּב כָּרֵת: ד (ח) **יֵשׁ אוֹמְרִים כו' וְיֵשׁ אוֹמְרִים.** וּלְעִנְיַן הֲלָכָה, (ט) כָּל שֶׁהוּא בְּשֶׁל תּוֹרָה הֲלֵךְ אַחֲרֵי הַמַּחְמִיר וְכָל שֶׁהוּא בְּשֶׁל דִּבְרֵיהֶם הֲלֵךְ אַחֲרֵי הַמֵּקֵל: **(ט) שׁוֹחֲקוֹת.** כָּל בֵּיצָה (י) בְּמִלּוּי וּבְרָוַח וְלֹא בְּצִמְצוּם: ה (י) **הָא דִּבְעִינַן שִׁעוּר.** הַיְנוּ בֵּין לְעִנְיַן אֲכִילָה (יא) **אֲכָל אִיסּוּרָא אִיכָּא.** מִן (יב) **שֶׁאֵין רְאוּיִין לַאֲכִילָה.** הַיְנוּ (יג) דְּבָרִים מָרִים אוֹ נִבְאָשִׁים עַד שֶׁאֵינָם רְאוּיִים מֵחֲמַת זֶה לַאֲכִילָה כְּלָל. וּדְבָרִים (יד) רְאוּיִים לַאֲכִילָה רַק שֶׁהֵם אֲסוּרִים, כְּגוֹן חֵלֶב וּנְבֵלָה וּטְרֵפָה וְכֹהֲאֵי גַּוְנָא, בְּרַוַּאי חַיָּבִים עֲלֵיהֶם גַּם מֵחֲמַת יוֹם הַכִּפּוּרִים: **(יג) עַל אֲכִילָה שֶׁאָכַל.** דְּאִם לֹא כֵּן הָאֵיךְ מִשְׂתַּחַת לְהַ אֲכִילָה גַּסָּה, דְּעַל כָּל פָּנִים חַיָּב לְמֵה שֶׁאָכַל תְּחִלָּה בְּאִסּוּר קֹדֶם שֶׁיָּבוֹא לִידֵי אֲכִילָה גַּסָּה: **(יד) עַד שֶׁקָּץ בְּמְזוֹנוֹ.** שֶׁאוֹכֵל עַכְשָׁו, (טו) וּלְאַפּוּקֵי אִם אֵינוֹ קָץ וְרַק שֶׁהָיָה שָׂבֵעַ וְאֵינוֹ מִתְאַוֶּה לֶאֱכל וְאַף עַל פִּי כֵן הוּא מַרְגִּישׁ טַעַם כְּשֶׁאוֹכֵל, חַיָּב: **(טו) פָּטוּר.** דַּאֲכִילָה גַּסָּה לֹא שְׁמָהּ אֲכִילָה, (טז) וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה יֵשׁ אִסּוּר בָּזֶה וְכֵן בָּאֳכָלִים שֶׁאֵינָם רְאוּיִים לַאֲכִילָה (יז) יֵשׁ אִסּוּר לְכַתְּחִלָּה מִדְּרַבָּנָן, (יח) וַאֲפִלּוּ בַּחֲצִי שִׁעוּר מֵהֶן גַּם כֵּן יֵשׁ לְזָהֵר לְכַתְּחִלָּה [פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ג)]: **(טז) עַל אֲכִילָתוֹ חַיָּב וְכו'.** וְהַבַּ"ח (ס"ד) כָּתַב דְּאִם אָכַל עַד שֶׁקָּץ בְּמְזוֹנוֹ, אֲפִלּוּ בָּזֶה פָּטוּר, אָכֵן בָּאֱמֶת הַכֹּל תָּלוּי לְפִי מַה שֶּׁהוּא מַרְגִּישׁ בְּנַפְשׁוֹ [כֵּן כָּתַב מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג). וְרִצּוֹנוֹ לוֹמַר דְּבִמַּאֲכָל מֻתְבָּל כְּשֶׁהוּא אוֹכֵל אֲפִלּוּ אִם הָיָה מִתְּחִלָּה שָׂבֵעַ בְּיוֹתֵר אֵינוֹ קָץ בָּהּ וּבָזֶה מְיִירֵי הָרַמְ"א, וְאַף עַל פִּי כֵן אִם מַרְגִּישׁ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁכּוֹאֵב לוֹ הָאֲכִילָה וְקָץ בָּהּ, פָּטוּר]: **(יז) לְטָעֵם דָּבָר לְהַפְלִיט.** אֲפִלּוּ (יט) פָּחוֹת מִכְּשִׁעוּר, (כ) וַאֲפִלּוּ אִם יוֹדֵעַ שֶׁיְּכוֹל לַעֲמֹד עַל עַצְמוֹ שֶׁלֹּא יִבְלַע כְּלוּם: **(יח) אֲפִלּוּ עֲצֵי בְּשָׂמִים.** שֶׁהוּא עֵץ בְּעָלְמָא, דְּמִכָּל מָקוֹם כְּשֶׁלּוֹעֲסוֹ מַרְגִּישׁ טַעַם. אֲבָל מֻתָּר (כא) לְהָרִיחַ לְמַלְאוֹת מִנְיַן מֵאָה בְּרָכוֹת. וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִלְּהָרִיחַ, אָסוּר לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ דְּהָוֵי בְּרָכָה שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה, וְיֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁמְּרִיחִים בְּמִים הַמְרִיחִים (שֶׁקּוֹרִין שְׁפִירְטוּ"ז, אֲבָל כְּשֶׁאֵינוֹ מֵרִיחַ אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ עָלָיו כְּלָל) וְאֵין מְבָרְכִים עָלָיו כְּלָל, (כב) וְעוֹשִׂים אִסּוּר [חַיֵּי אָדָם (כלל קמה סל"ג)]: **ז (יט) עֲלֵי קָנִים.** יֵשׁ גּוֹרְסִין עֲלֵי גְּפָנִים, וְהַטַּעַם מִשּׁוּם (כג) דְּאֵינָם רְאוּיִים לַאֲכִילָה: **(כ) שֶׁלְּבְלְבוּ.** פֵּרוּשׁ שֶׁהֵנֵצוּ, וּכְדִמְתַרְגְּמִינַן 'וַיֹּצֵא פָּרַח וַיָּצֵץ צִיץ' (במדבר יז כג), וְאַפֵּיק לַבְלְבִין: **(כא) מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַד יוֹם הַכִּפּוּרִים וְכו'.** מִשּׁוּם דַּעְדַּעַן לַחִין וְרַכִּין הֵן וְרֹאוּיִין לֶאֳכִילָה: **ח (כב) כָּס פֵּרוּשׁ שֶׁכָּסַס וְכו'.** וּמַיְירֵי שֶׁבְּלָעָם, דְּאִי לָאו הָכִי אֲפִלּוּ רְטֻבִּים פָּטוּר, וּקְרָאָם בְּשֵׁם כְּסִיסָה (כד) מִשּׁוּם דִּפְלִפֵּל יָבֵשׁ אוֹ זַנְגְּבִיל (שָׁקוֹרִין

בְּאוּר הֲלָכָה

בָּעֵינַן לְאָתוּבֵיהּ דַּעְתֵּיהּ וּבְצִיר מִשְׁעוּר לָא מְיַיתְבִי דַּעְתֵּיהּ, וְכֵן מָצָאתִי לְמֵאמַר מְרֻבֶּה (סק"ב), וְכָתַב לְגַמְגֵּם עַל לְשׁוֹן הַב"ח (ס"א) דְּמִשְׁמַע מִינֵּיהּ בְּהֶפֶךְ, אֶלָּא דְּאֵינוֹ מֵישָׁב לְפִי זֶה קָצָת, דְּנִקַּט תֵּנָא שִׁיעוּרָא דַּאֲכִילָה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים בְּכֻכְּוּתָבֶת וְכוּתֶבֶת עַצְמָהּ אֵינָהּ בְּכָלָל, אֲמְנָם אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּשֶׁבֶת סוֹף פֶּרֶק נוֹטֵל בְּרֵי"ף שָׁם (נט:) בְּפֵרוּשׁ קַמָּא דְּיֵשׁ תְּמָרִים רַכִּים שֶׁנֶּאֱכָלִים עִם הַגַּרְעִינִים וְהֵיְינוּ אֲפִלּוּ לְאָדָם, וְאֵכֶן לַפֵּרוּשׁ הַשֵּׁנִי אֵינָם נֶאֱכָלִים רַק לִבְהֵמָה]. וְעַיֵּן בְּפֶרֶק י"א דְּתְרוּמוֹת בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה לְהָרַמְבַּ"ם בְּמִשְׁנָה ה', וְצָרִיךְ עִיּוּן:

ו * אֲכַל אֲכָלִים שֶׁאֵינָם רְאוּיִים לַאֲכִילָה. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק יב). **וְדַע דְּפְשׁוּט בְּאוֹכֵל מַאֲכָלִים שְׁרָאוּיִים רַק לִבְהֵמָה גַּם כֵּן פָּטוּר, וְכֵן מוּכָּח בְּרַמְבַּ"ם** בְּפֶרֶק ב' מִמַּשְׁבִּיתַת עָשׂוֹר (ה"א) שֶׁכָּתַב גַּבֵּי הָאוֹכֵל כְּכוּתֶבֶת, מַאֲכָלִים הָרְאוּיִין לְאָדָם, וְכֵן כָּתַב (ה"ה) בָּאֳכָלִין שֶׁאֵינָן רְאוּיִין עַיֵּן שָׁם. **וּמַה שֶּׁכָּתַב עַשָּׂבִים הַמָּרִים בָּא לְאַפּוֹקֵי עֲשָׂבִים טוֹבִים הָרְאוּיִין לְמַאֲכַל אָדָם. וּלְעִנְיַן בָּשָׂר חַי, לְכְאוֹרָה פְּשׁוּט שֶׁחַיָּב שֵׁשׁ בְּנֵי אָדָם אוֹכְלִים אוֹתוֹ,** וְכֵן מִבֹּאר בְּסוֹגְיָין (פ:) דְּקָאָמַר אָכַל אוּמְצָא בְּמִלְחָא מִצְטָרֵף, וְאוּמְצָא הֵיְינוּ בָּשָׂר חַי, וְכֵן מָצָאתִי לְרַבֵּנוּ מָנוֹחַ (שם ה"ז) **אֶלָּא אוֹתָם שֶׁהֵם רְאוּיִין לַאֲכִילַת אָדָם קֹדֶם בִּשּׁוּלָם:** ח **(כד)** רַשׁ"י שָׁם (ד"ה חצי) כְּרַבִּי שִׁמְעוֹן מִשְׁנָה עֲרוּכִין פ"ב (ע"ב). ט רַמְ"ם שָׁם (פרק ב ה"ד) וְהָרַשְׁבָּ"א (תורת הבית ב"ד ש"א) קִרְבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָא. *) פֵּרוּשׁ גְּדוֹלוֹת כְּאָדָם שֶׁפִּיו גָּדוֹל כְּשֶׁשּׁוֹחֵק. י יוֹמָא דַף ע"ג (ע"ב) וְקִרְבִּי יוֹחָנָן. כ מִשְׁנָה שָׁם דַּף פ"א (ע"א). ל מֵימְרָא דְּרֵישׁ לָקִישׁ שָׁם (פ"ו). מ בְּרַיְיתָא שָׁם (פ"ו). נ מֵימְרָא דְּרַבָּא שָׁם *) (כָּךְ הִיא הַגִּרְסָא בְּכָל סִפְרֵי הָרַמְבַּ"ם (שם ה"י) שֶׁכְּיָדִינוּ וְאוּלַי טָעוּת הוּא שֶׁנָּפַל בְּסִפְרִים כִּי לֹא נִמְצָא חִלּוּק זֶה לֹא בַּגְּמָרָא וְלֹא בַּטּוּר וְלֹא בְּבֵית יוֹסֵף (דברי באר הגולה אלו שייכים לסעיף ד' על התיבות 'בארץ ישראל' (הגהות רש"ש, הגהות הגרי"ס, שד"ח מערכת יו"כ סי' ג אות יא)).

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ס) וּכְמוֹ דְּקַיְימָא לַן בְּכָל מָקוֹם לְעִנְיַן שִׁעוּר כְּזַיִת. וְאַף עַל גַּב דְּשִׁיעוּרָא דְּיוֹם הַכִּפּוּרִים גָּדוֹל טְפֵי, מִכָּל מָקוֹם שִׁעוּרוֹ חֲכָמִים דִּגְמִ בָּזֶה לֹא מִיְּיתְבָא דַּעְתֵּיהּ בְּיוֹתֵר מִשִּׁעוּר דַּאֲכִילַת פְּרָס: ד (ע) הַגְּרַ"ז (סס"ז) וּמַשָּׂה אֶפְרַיִם (ס"ג). וְעַיֵּן פְּרִי חָדָשׁ: ה (י) הַגְּרַ"ז (ס"ד): (יא) פּוֹסְקִים: (יב) רַמְבַּ"ם (פרק ב' ה"ח) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: (יג) רַמְבַּ"ם וְטוּר וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: (יד) רַמְבַּ"ם (שם ה"ב) וְטוּר וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: (טו) תּוֹסְפוֹת פְּסָחִים ק"ז (ע"ב ד"ה דילמא) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם, וְכֵן מְשֻׁמָּעוּת הָרַ"ן שָׁם (כג. ד"ה דילמא) בְּמַה שֶּׁכָּתַב שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לֶאֱכל תָּחֹר מִכָּן אֶלָּא בְּקֹשִׁי, עַיֵּן שָׁם [וּמַה שֶּׁפֵּרֵשׁ בּוֹ הַב"ח (שם) אֵינוֹ מְכֻרָּח]. וְכֵן כָּתַב רַשׁ"י בְּבָבָא קַמָּא דַּף ק"י (ע"א ד"ה אכילה) דַּאֲכִילָה גַּסָּה הוּא כְּשֶׁנִּפְשׁוֹ קָצָה בָּהּ [וּפֵרוּשׁוֹ בְּיוֹמָא (פ: ד"ה אכילה) אֵינוֹ מְכֻרָּח שֶׁסּוֹתֵר לָזֶה], וְכֵן הוּא לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם (שם ה"ז) כְּהַמְחַבֵּר, וְכֵן הִסְכִּים הָרֹא"ש בְּתוֹסְפוֹתָיו בְּהוֹרָיוֹת דַּף י' עַמּוּד ב' (ד"ה ואחד), וְכֵן כָּתַב בְּסֵפֶר הַמְּאִירִי בְּיוֹמָא (שם ד"ה כשם) עַיֵּן שָׁם, וְכֵן מָצָאתִי שֶׁפֵּרֵשׁ הָרַ"ח בְּיוֹמָא שָׁם, וְגַם לְהַנַּי תְּרוּצֵי אַחֲרִינֵי שְׁנִזְכַּר בְּתוֹסְפוֹת גַּם כֵּן אֶפְשָׁר לוֹמַר דִּסְבִירָא לְהוּ דַּאֲכִילָה גַּסָּה הֵיְינוּ דַּוְקָא כְּשֶׁקָּץ בָּהּ, אֲבָל אִם לֹא נִיחָא לְהוּ לוֹמַר דְּיֵשׁ עוֹד מִין אֲכִילָה גַּסָּה, עַיֵּן שָׁם בְּתוֹסְפוֹת. וְעַיֵּן בְּפֵרוּשׁ חָדָשׁ שֶׁהָבָה

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah